

ARADI KÖZLÖNY

Beszékesztőség: kiadóhivatal és nyomda: Bulev. Regele Ferdi-
nand (József Kherceg-ut) 4.
Telefon: 151. — Sürgönycim:
Közlöny, Arad —: Az Aradi
Nyomda vállalat tulajdona. Ki-
adása és rotációs nyomása.
Meredelmek naponta reggel.

Előfizetési árak: éven-
t 840. félre 420. negyed-
évre 210. havonta 70. Fel-
külföldre havonta 50. Ezen-
től több. —: Erves szám 3. Lef.
Naszárnap 5. Lef. —: (Buc.
restiben 50 bani felár.)
Hirdetések tarifa szerint: —

49-ik évfolyam, 2. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Csütörtök, 1934. január 4

Gh. Tatarescu az új
miniszterelnök

A király elfogadta Angheliescu lemondását

Az uralkodó kihallgatáson fogadta a minisztereket —
Tatarescu letette az esküt — Még nem alakult meg
az új kormány — Ismét tiszta liberális kormány jön

— Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának telefonjelentései —

Az ország politikai életében ma újabb, jelentős változás állott be: Angheliescu dr. miniszterelnök benyújtotta lemondását. Őfelsége pedig azonnal kinevezte az ország kormányának új elnökét Tatarescu eddigi kereskedelemügyi miniszter, a liberális-párt vezértitkárának személyében. Az események szinte filmszerű gyorsasággal perogtek. Károly király egymásután audiencián fogadta a kormány tagjait. Kedden délután Franasovici közlekedésügyi miniszter jelent meg az ural-

kodónál, aki este Inculet belügyminisztert fogadta. Szerda délelőtt Antonescu igazságügyi és Tatarescu kereskedelemügyi miniszter jelent meg a király előtt. Délután négy órakor Angheliescu dr. miniszterelnök és Bratianu Dinu pénzügyminiszter jelentkezett audienciára. A királyi kihallgatás befejezésekor Angheliescu dr. délután negyedkor benyújtotta Őfelségének lemondását. A király a lemondást elfogadta és Tatarescuért küldött, akit a palotába hivatott.

Tatarescu az állomásról Vlahide miniszterelnökségi államtitkár kíséretében, a Foisor-kastélyba sietett, ahol azonnal jelentkezett az uralkodó előtt. Vlahide államtitkár magával vitte azt a királyi dekrétumot, amely Tatarescu miniszterelnökké való kinevezéséről szólt és amelyet dr. Angheliescu ellenjegyzett. Az audiencia során Őfelsége Tatarescut miniszterelnökké nevezte ki. A megbízatást Tatarescu el is fogadta és azonnal letette az esküt. A kora esti órákban még nem szivárogtak ki hírek a Tatarescu-kormány összetételéről. Általános a vélemény, hogy Tatarescu kabinetjében a fiatalabb liberálisok is szerephez jutnak.

Politikai körökben Tatarescu kinevezéséből arra következtetnek, hogy Őfelsége ezzel utat akart mutatni a liberális párt elnökválasztására is és ezért valószínűnek tartják, hogy a párt Tatarescut választja meg Duca helyett elnökévé. Hír szerint a kormány listáját már az esti órákban közlik a nyilvánossággal.

Későbbi sajtójelentés szerint Inculet belügyminiszter ma Sinaia-ba érkezett, ahol egyenesen a királyi palotába sietett. Az uralkodó mindjárt fogadta és egy óráig tanácskozott vele. Ugyancsak még ma Sinaia-ba jöttek Angheliescu, Franasovici, Tatarescu és Antonescu miniszterek, akiket egymásután fogadott az uralkodó. A király különösképpen az egyes reszortok ügyeiről ki-
vondást szerezni, azonfelül az általános irányok tekintetében szerzett

Tatarescu az új kormányban

érkezett jelentés szerint az új kormány nem alakult meg. Valószínűnek tartják, hogy az új kormány legtöbb tagja Angheliescu. Alletőleg az előző kormány tagjai marad.

ministryalakítás Titulescu személye miatt húzódik.

miniszterelnök ugyanis szeretné, ha megmaradna a kormányban és ha a külügyi tárcát. Ezért telefonon ajánlotta neki, hogy maradjon meg a külügyminiszternek és most már választ várja be, addig nem akarja a kormánylistáját Őfelségének. Van még a kereskedelmi tárcánál is szó. Sasu volt kereskedelmi miniszter ismét erre a tárcára, de vannak is, akik szívesen tartanák a liberális-párt vezértitkárának óhajával, annál is inkább ehhez a tárcához tartozik magának. Tatarescu, a miniszterelnök is. A valószínűség az, hogy ma már nem készíti el Tatarescu mi-

niszterelnök a végleges kormánylistát. A főváros politikai köreiben egyébként teljesen nyugodt a hangulat, tudván, hogy csakis tiszta liberális kormány jöhet, szó sem lehet a párt válságáról, hanem kizárólag a Duca halálával bekövetkezett változásokat kell elintézni, mert Angheliescu csakis magasabb korára való hivatkozással hátrította el magát a miniszterelnöki tárcától.

Bernből jelenti a Svájci Távirati Iroda: Titulescu külügyminiszter ma délután 2 óra 30 perckor hazautazott Bucarestbe. A hírt bucaresti-i tudósítónk nem erősítette meg.

Az Adeverul értesülése szerint, Bratianu Dinunak a külföldi hitelezőkkel történt

Duca miniszterelnök gyilkosa a vádtanács előtt

Itt írjuk meg, hogy Constantinescut és két büntársát ma vagy holnap szembesítik az őrizetbevevő Cantacuzino tábornokkal, akinél Constantinescu az utóbbi időben lakott. Kiderült egyébként, hogy a gyilkosságát nem Constantinescunak, hanem büntársának, Caronicanak kellett volna elkövetnie, őt azonban a gyilkosság délutánján igazoltatták a sinaiai pályaudvaron és miután mozgásában akadályozták, Constantinescunak kellett a gyilkos tettet végrehajtania.

A vasgárdisták őrizetbevétele tovább tart. A rendőrségnek az a föltevése, hogy a bujkáló vasgárdisták egyes jelentősebb személyeknél rejtőztek el. Ezért a rendőrség fölhívja mindazokat, akik vasgárdistákat rejtegetnek, fedjék fel a bujkálók kilétét, mert különben őket is büntársként fogják kezelni.

Ploesti-i jelentés szerint a törvényszék tárgyalótermét zsufolásig megtöltötték az ügyvédek és bírák: ma foglalkozott a törvényszék vádtanácsa Duca merénylőjének vizsgálati fogságával. Constantinescu kijelentette, hogy nem a miniszterelnököt, hanem azt a liberális politikust akarta meggyilkolni, aki eltávolodott pártjának tradícióitól. A gyilkos kijelentette, hogy a miniszterelnököt sajnálja, de a pártjá-

megállapodása értelmében, a szakértőknek január másodikán kellett volna az országba jönnök. A lap szerint lehetséges, hogy a szakértők érkezését a belpolitikai helyzet teljes rendezéséig elhalasztják.

A kisantant konferenciáját egyelőre elnapolták. Zágrábban a konferencia miatt nagy előkészületeket eszközöltek már. A konferencia programján szerepelt volna a kisantant végleges, határozott állásfoglalása a feszülés kérdésében, a Népszövetség reorganizálásának problémája. A kisantant gazdasági tanácsának ülését feltétlenül megtartják január nyolcadikán.

A pénzügyminiszter tervbe vette a vidéki pénzügyigazgatóságok átszervezését. Több adminisztrációt és adóhivatalt meg akar szüntetni, a tisztviselők létszámát leszállítja és a személyzetet megfelelő módon szelektálják.

Pomponiu Victor ezredes, bucaresti-i kormánybiztos külön hivatalt létesített a nyomtatványok és filmek cenzurálására. A jövőben az új filmek is először a katonai cenzúrán esnek keresztül.

Házkutatás egy volt alminiszternél

Duca tragikus halálával megüresedett az ilfovi kerületben egy képviselői mandátum, amelynek betöltésére részleges választást kell kiírni. A liberális párt körében akció indult meg, hogy a párt ne kandidáljon erre a helyre és ezáltal tegye lehetővé egy előkelő politikai személyiségnek a parlamentbe való bejutását. Az illető politikai személyiség más párthoz tartozik és ezáltal kimaradt a képviselők sorából.

A miniszterelnök elleni merénylet alkalmával megsebesült Costinescu volt bucaresti-i főpolgármestert tegnap megoperálták. A műtétet Costinescu kívánságára — érzéstelenítés mellőzésével végezték. Kezelőorvosai azt remélik, hogy Costinescu néhány nap múlva elhagyhatja betegágyát.

A Credinta értesülése szerint, a rendőrhatalóságok egy volt alminiszter lakásán tegnap házkutatást tartottak, mert az a gyanú merült fel, hogy a szélsőjobboldali pártokkal összeköttetést tart fenn. A házkutatás eredménnyel járt, mert a rendőrség több fontos irat birtokába jutott.

nek tradícióitól eltántorodott politikust meg kellett ölnie. Mindhárman elhatározták, hogy január elsejéig valamelyikük meg kell, hogy gyilkolja a miniszterelnököt. Ha ez eddig a délutánig nem sikerül, akkor öngyilkosok lesznek. Hangoztatta, hogy a revolvert, amellyel a merényletet elkövette, a választások idején, Cetatea-Albamegyében szerezte.

Az igazságügyi palota előtt a tömeg tüntetést rendezett a gyilkos ellen

Elimache és Caranica egyértelműleg kijelentették, hogy ha Constantinescu nem ölte volna meg Ducát, akkor ők végezték volna a miniszterelnökkel.

A vádat képviselő főügyész hivatkozott arra, hogy itt az ország felelős miniszterelnökének élete ellen szőtt összeesküvésről van szó és kérte a letartóztatás fenntartását, amit a törvényszék el is rendelt. A vádlottakat hatalmas őrség kíséretében szállították vissza a fogházba. Az igazságügyi palota előtt összegyűlt tömeg hangosan szidalmazta és átkozta a gyilkost és büntársát. A tüntető tömeget, amely hangosan követelte a bűnösök szigorú megbüntetését, a rendőrségnek kellett szétoszlatni.

Amerika utban van a gyógyulás felé

— mondotta Roosevelt elnök az Egyesült-Államok szövetségi kongresszusán — A pénznemek megszilárdításának problémája
— A washingtoni kormány le akarja foglalni a jegybankok aranykészletét

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök szerdán, amerikai időszámítás szerint pontosan déli 12 órakor nagy évi beszámolójának felolvasásával megnyitotta a washingtoni Capitoliumban az Egyesült-Államok 73-ik szövetségi kongresszusát. Az elnöki beszámoló túlnyomó része az amerikai belpolitikával foglalkozott és a belpolitikai helyzetet leginkább ezzel az egy mondattal jelölte meg Roosevelt elnök:

— Amerika utban van a gyógyulás felé.

Külpolitikai kérdésekről szólva, az elnök különösen a leszerelési programot érintette. Kijelentette, hogy a leszerelés érdekében az Egyesült-Államok készek gyakorlati közreműködésre, csupán politikai lekötöttséget nem vállalnak, Roosevelt elnök nagy aggodalommal szemléli a pillanatnyi helyzetet s kijelentése szerint sem Európában, sem Ázsiában semmi sem indokolja a leszerelés kérdésében való bizakodást.

Roosevelt beszélt még az európai fegyverkezési versenyről és igen éles hangon elítélte azt, valamint a szabad kereskedelem elé gördített akadályokat. Az egyes pénznemek nemzetközi megszilárdítására az Egyesült-Államok elnöke szerint még nem érkezett el az idő. Az elnök beszédét a delegátusok nagy érdeklődéssel és figyelemmel kísérték.

A lapok szerint a republikánus párt, amelynek Hoover volt elnök a vezére, néhány nap előtt tartott tanácskozásán arra az álláspontra helyezkedett, hogy a most kezdődő parlamenti ülésszakon nem indít Roosevelt pénzügyi és gazdasági politikája ellen erősebb ellenzéki akciót, miután nem akarja magára venni a felelősséget azért a vádért, hogy megzavarta Roosevelt elnököt terveinek végrehajtásában.

Londonból jelentik: Az angol sajtó elkezdett küzdelmet vár az amerikai jegybankok aranykészletének birtoka körül, melynek kimenetele döntené el Roosevelt elnök ujjáépítési hadjáratának sikerét. A washingtoni kormánynak az a célja, hogy

lefoglalja a jegybankok páncélrekeszeiben levő háromezerhatszázhuszonöt millió dollár értékű aranyat, ötven százalékkal csökkentse a dollár értékét és az ebből származó nyereség alapján újabb háromezerhatszázhuszonöt millió dollár értékű bankjegyet bocsásson ki

ujjáépítési és segélycélokra. A jegybankok viszont a végsőkig harcolni fognak a terv ellen, de a kincstári hivatal egyik magasrangú tisztviselője kijelentette, hogy ez a lépés teljesen elkerülhetetlen és hogy a jegybankoknak semmi erkölcsi joga nincs aranykészleteinek megtartásához, amikor az egyszerű polgároknak minden aranyukat be kell szolgáltatni.

A News Chronicle szerint voltaképpen a harcban már a jegybankok létéről, vagy nemlétéről lesz szó. Az elnök baloldali tanácsadói ugyanis azt javasolják, hogy

Roosevelt végleg szüntesse meg a jelenlegi

Konfliktus

Brazília és Argentina között

Az argentinai követ tiltakozó jegyzéke a brazíliai kormányhoz.

Rio de Janeiroból jelentik: Brazília és Argentina között konfliktus tört ki, az argentinai felkelő mozgalommal kapcsolatban. A rio de janeiroi argentinai követ tiltakozást jelentett be a brazil kormánynál a 14. brazil gyalogezred katonáinak az argentinai Santa Come városában kitört felkelési mozgalomban való részvétele miatt. A diplomáciai lépés tiltakozás akar lenni azért, mert az említett gyalogezred katonái állítólag a felkelők oldalán harcol az argentinai kormánycsapatok ellen. Az argentinai követ azt követeli, hogy a bűnösöket büntessék meg és a brazíliai kormány tegyen meg minden intézkedést hasonló események megakadályozására.

Jegybankrendszer.

alakítson helyettük egyetlen központi bankot, amely a kormány parancsainak engedelmeskedik. Roosevelt körében azt állítják, hogy csakis így lehet megtörni a Wallstreet hatalmát, amely kezdettől fogva ellenezte az ujjáépítési hadjáratot és hogy ez a harc dönti el az amerikai demokrácia sorsát.

Párisi jelentések szerint a dollár a párisi pénzpiacon tegnap 16.33-ról 16.02-re süllyedt. A párisi tőzsdén arra számítanak, hogy a dollár megszilárdítása a közel jövőben bekövetkezik. Ugy látszik, hogy a dollár arra a színvonalra süllyed, amelyen árfolyamrögzítése várható.

A kínai felkelő csapatok megszállják Pekinget

Japán bombavető repülőgép Peking felett

TOKIOBÓL jelentik: A tokiói táviratiroda jelentése szerint valószínűnek látszik, hogy ha a helyzet nem változik s a japánok nem avatkoznak bele a dologba, akkor a felkelő csapatok már az éjszaka folyamán, vagy csütörtökön hajnalban, megszállják Pekinget. Pekingben emiatt nagy izgalom uralkodik és a

külföldi államok képviselői egész éjszaka tanácskoztak a megszállással kapcsolatos intézkedések megtétele végett. Szerdán megjelent Peking felett egy japán nehéz bombavető repülőgép, amely később eltűnt Mukden irányában. A repülőgép megjelenését is Linkwelling tábornok csapatának Peking felé való előretörésével hozzák összefüggésbe.

Borzalmas bányakatasztrófa történt egy csehországi szénbányában

Megdöböntő bányarobbanás Dux mellett — Tragédia kétszázötven méter mélységben — Több száz bányász bizonytalan sorsa — A mentési munkálatokat nem tudják iolytatni

Prágából jelentik: Hatalmas méretű, megdöböntő bányászszerecsétlenség történt a Dux melletti szénbányában. A bányában mélyen a föld alatt óriási robbanás tört ki ma délután 5 órakor. A bányaváros felzavart hangyabolyhoz hasonlított: a lakosság apraja-nagyja az uccán volt és pillanatok alatt elterjedt városzerte a bányarobbanás híre. A tárnában, ahol a robbanás történt, 130 bányász dolgozott és a borzalmas robbanás annyira összezúzta a tárnát, hogy egyelőre minden mentési munka lehetetlenné vált és a 130 bányász sorsa teljesen bizonytalan.

Az első hírek szerint bányalégrobbanás okozta a szerencsétlenséget, azonban később kiderült, hogy a tárnában felhalmozott robbanószerek véletlen szerencsétlenség folytán elpattanáltak. Olyan nagyarányú beomlás történt, hogy a mentési munkálatokat rendkívül megnehezíti a beomlott tárná. A robbanás a duxi bányatársaság „Nelson III.” nevű tárnájában történt és az explozió ereje olyan nagy volt, a 30 kilométernyire levő Dux városban a bányászházak ablakai mind betörték a légnyomás erejétől. A mentési munkálatok egyelőre eredménytelenek, de hajnalra remélik, hogy be tudnak hatolni a tárnákba s amennyiben a bányászok még életben lesznek, megmentik őket.

A késő éjszakai órákban érkezett jelentések szerint a duxi bányatársaság „Nelson III.” nevű tárnájában történt robbanás a bányauzem valamennyi berendezését tönkretette. A tárnák 250 méter mélységben vannak és a mentők munkálatai a legnagyobb erőfeszítések dacára sem haladnak előre.

A legutolsó jelentés szerint a bányakatasztrófa előtt 150 ember szállt le a tárnákba.

A duxi szénbánya Csehszlovákia második legnagyobb bányauzeme volt s így óriási veszteséget jelent a katasztrófa Csehszlovákia ipari életében. A bányaváros egész lakossága, több ezer ember tolong az éjszakai órákban is a tárnák előtt és a szerencsétlenül járt bányászok hozzátartozóinak jajveszékélése, kétségbeesett sirása tölti be a levegőt. A mentőcsapatok mindent megkísérlelnek a

tárnában rekedt bányászok érdekében, bár megvannak győződve arról, hogy

a 150 bányász nem tudott a hirtelen bekövetkezett beomlás előtt biztonságba helyezkedni s így valószínű, hogy valamennyien halottak.

A mentési munkálatok első eredményeképpen megtalálták a felvonó alatt a főgépész holttestét. A szerencsétlen ember szinte csodálatos szívósságára jellemző, hogy még utolsó perceiben is kopogtatással adott állandóan életjelet magáról. A tárnákban mindenütt ég a tűz s olyan képet nyújtanak a kilövellő lángok, mint valami pokoli színjáték. Négy munkásnak sikerült a hajnali órákban az egyik légaknán keresztül kijutnia, azonban valamennyien súlyos gázmérgezésnek s eszméletlenül fekszenek a hallgatásukra egyelőre nincs beszélhetnek bajtársaik helyzete, munkálatokat Karlik mérnök, a tárnák igazgatója vezeti. Az országos motaú—Brux--Dux városok által fogott nagy barnaszénvidékhez tartó bányavidéken gyászos hangulat uralkodik a bányakatasztrófa miatt.

Változások

a magyar diplomáciai

Budapestről jelentik: A magyar kormányban január elsejével nagyobb arányú változások történtek. Horthy Miklós magyar ügyvezető gróf Khuen-Héderváry Sándor külügyminiszter-helyettes Párisba nevezte Hory Andrást, a magyar külügyminiszter-helyettesévé. Vis Frigyes báró, az eddigi párisi magyar követség élére kerül. Hory Andrást jelenleg Clujon tartózkodik, ahol látogatására még az ünnepek előtt

Aradi Kulturpalota

Csütörtökön, január 4-én a Temesvári Városi Szimfonikus Zenekar, a Zenebarátok Egyesülete Zenekara, a Magyar Dalárda rendkívüli

szimfonikus hangversenye

200 tagú együttes. Vezényel: Radu Urleanu. Szólisták: Laurisín Lajos, a budapesti Opera tenoristája, Artner Ally hangversenyénekesnő.

Műsor:

ENESCU: L. Román Rapazodna
PAHLEN: Négerdalok
BLANCAFORT: Mati di festa
KODALY: Psalmus Hungaricus
GLAZUNOW: Stenka Razin

Jegyek: Oláh Sándor könyvkereskedésében

Aradon kecsik Európa legveszedelmesebb kalandorát

Sasa Stavinski, a szélhámosok királya 200 millió frankot esalt ki Párisban — Hamis ékszenekkel, megvesztegetett sirtőkkel becsapta a párisi zálogházakat — Nagyszabású szélhámosság magyar optánskövetelésekkel —

Aki az Eiffel-torony leadóját szélhámosságra bérelte ki

Szenzációtöltő körözolevel érkezett ma Párisból az ardi rendőrséghez. A párisi rendőrség elfogatóparancsot és körözolevelet adott ki Sasa Stavinski hírhedt nevű szélhámos ellen. A francia fővárosban és környékén, mint szélhámosok királya ismeretlenségére évek sora óta Sasa Stavinski most koronázott mindenidigi szélhámoskodására, oly mesterfogással amely megdöbbenést okozott mindenahova a híre eljutott.

Nem kevés, mint kétszázmillió frankkal káros meg a bayonne-i zálogházakat.

oly módon, büntetői segítségével hamisított ékszert helyezt el a zálogházakban s több, mint 200 millió frankot vett fel rájuk. A körözolevélhez a párisi rendőrség mellékelte a szélhámosok fejedelmének büntelést is, amelyben kiderül, hogy Sasa Stavinski neve nem ismeretlen a párisi rendőrség előtt.

Evetől, mint Európa legveszedelmesebb és legnagyobbstíliú kalandorát tartják nyilván.

A szélhámos családja a háború alatt költözött Oroszországból Párisba. Atyja dúsgazdag ember volt és többmillió rubelt hozott magával a francia fővárosba, amely összeget Párisban megokszorozta. A fiatal Stavinski Sasa fejedelm nevelésben részesült. Több nyelvet beszélt, zongorázott, minden sportnak szenvedélyes hódolója volt és emellett annyi közvetlenséggel rendelkezett, hogy barátainak számát zintén végtelenre lehet becsülni. Ugy élt, mint egy igazi hereceg, a legdivatosabb színlészekhez fűzték intim kapcsolatok és ez az életmód rövid idő alatt teljesen tönkretette édesapját. Mikor az öreg Stavinski elszegényedett és öngyilkosságot követett el, Sasa Stavinski a szélhámosi pályára lépett. Először édesapján csekkekkel operált. Bookmakerek, autógyárosok és repülőgépkereskedők vesztettek rajta többmillió frankot. 1923-ban körözött először és a szélhámossága minden irányban a detektívok tömege kutatott utána. Még székelyek is szélhámosságokat követett el és Perotti marseillei kereskedő nevében helyezt el hamisított csekkeket.

Rejtélyes eltűnés

a pazarul berendezett villából

A legérdekesebb azonban az volt, hogy a párisi rendőrség Angliában, Oroszországban és Spanyolországban kutatott utána, addig amíg Sasa Stavinski Páris közelében folytatta luxuriózus életmódját.

Párisban közelében egy pazar villát vásárolt, amelyet elképzelhetetlen luxussal rendezett be.

A villa urnöje Arlette S., egy ismert nevű színésznő volt és a villában még rendőrtisztek is megszálltak. 1926. júliusában végre sikerült Stavinski egyik barátját letartóztatni és így kiderült Stavinski nyomára. A detektívok tömege állta körül a villát, amikor késő este becsengettek a kapun. Amikor a szobaleány kaput nyitott a detektívok rárohantak és még mielőtt észlelték adhatott volna le, betörték a

szobát. A detektívok benyomultak a villa keleti szobáival díszített nagytermébe, ahol Sasa Stavinski társaságot találtak együtt. Az arany- és ezüstékszerekkel, valamint vagyontérisztályokkal díszített asztal mellett, estélyi ruhában és frakkban ült együtt az egész társaság. Mindenki ott volt, csak Stavinski hiányzott. Az egyik mellékhelyiségben azonban őt is megtalálták és letartóztatták. Kiderült, hogy az utolsó pillanatban ütöttek rajta a detektívok, mert éppen aznap éjszaka akart Svájcba szökni. Kofferjei már be voltak csomagolva és autója is már készen várakozott. A szélhámos, mint a nyomozás során megállapították, vakmerőségében odáig merészkedett, hogy

az Eiffel-torony rádióállomását is kibérelte az általa lancirozott tőzsdejelentések céljaira.

Nagyszabású szélhámosság a magyar optáns-kötvényekkel

Legszenzációsabb fogása az volt, amikor a bayonne-i Credit Municipali belevitte egy újrendszerű s addig Franciaországban ismeretlen pénzügyi tranzakcióba. Nagy rábeszélőképességével rávette a bayonne-i bank vezetését, hogy vásároljanak magyar optánsoktól követeléseket. Stavinski ügyes módon vázolta, hogy a magyar optánsok között sok az elszegényedett földbirtokos, akiknek a birtokukat elvették és a nemzetközileg garantált optáns-követelésüket poton árón lehetne megvásárolni.

Stavinski referátumában olyan előnyösen és kívánatosan festette le a spekuláció esélyeit, hogy a bank igazgatósága belement az üzlet finanszírozásába.

A világpiacon kínálni kezdték ezeket az optánskötvényeket. A párisi egyezmény azonban kimondja, hogy optánskötvényeket csak akkor bocsájt piacra ha az optánskérdések tisztázására nemzetközileg felállított Fonds Agraire International-lal szemben indított optáns-percek befejeződtek. A bayonne-i bank titokban megvásárolt több mint 250 mil-

A Simay-fürdő 50 éves jubileuma alkalmából

ezen szelvény felmutatója

január 10-től január 19-ig minden fürdőt féláron vehet igénybe

Természetesen ezt a szerződést a francia kincstár megszüntette és Stavinski a börtönből többmillió frankos keresetet indított a francia állam ellen, követelve, hogy a rádióállomást a szerződés értelmében azonnal bocsássák rendelkezésére.

Őt esztendő töltött börtönben, amely idő alatt megírta memoárjait. Az az ember, aki aránylag rövid idő alatt tizenötmillió frankot csalt össze, egyetlen cent nélkül állott, amikor letartóztatták. A luxusvilla és a berendezés már mind a hitelezőké volt.

Kiszabadulása után újabb szélhámosságokba kezdett.

líó frank értékű ilyen optáns-kötvényigényt. Ez juttatta csődbe a bankot. Az optánsköveteléseket ugyanis az egyes országok még a mai napig sem fizették be a nemzetközi agráralapba. Ennek következtében a bank immobilizált s miután a pénz nem volt sajátja, hanem üzletfelelé, a bank vezetését letartóztatták. Stavinski pedig az igazgatóság letartóztatásakor eltűnt.

Mig most azután ismét hallatott magáról, amikor zseniális mestervágását végrehajtotta, majd ismeretlen helyre távozott.

Az Aradi Közlöny budapesti munkatársa előtt ma az egyik előkelő pénzintézet vezetője kijelentette, hogy a francia pénzcsoport annak következtében ingott meg, hogy hosszú lejáratú követelések megvásárlására immobilizálta magát, noha a pénzcsoport forgalmi tőkéje csak rövid lejáratra volt nála elérhető.

A párisi rendőrségnek az a gyanuja, hogy Curticin keresztül Romániába menekült és körözolevelet küldött Aradra a szélhámosság felkutatásának érdekében.

Enyhültek a német-francia ellentétek

Simon angol külügyminiszter Mussolininél

Rómából jelentik: Ma délelőtt kezdte meg Simon angol külügyminiszter tanácskozásait Mussolini olasz miniszterelnökkel. A megbeszélés főleg a Népszövetség reformjára, a leszerelés kérdéseire és a német fegyverkezési kívánságokra vonatkozik. Különös érdekességet ad a római tanácskozásoknak az a párisi hír, hogy a francia kormány válaszcikkjének átnyújtása után, amely az új év első napján ment végbe Berlinben, egy barátságos nagyhatalom a francia kormánynál közbelépett és figyelmébe ajánlotta Franciaországnak, hogy a válaszcikkjüket bizonyos tekintetben lehetőleg módosítsák és enyhítsék. Ezt az óhajtatást azonban Párisban már nem vehették figyelembe, mert hiszen Francois Poncet berlini francia nagykövet a francia kormány utasításához híven a jegyzéket Hitler kancellárnak átadta. A francia lapok azt a

közleményt fűzik ehhez az érdekes fordulatot adó hírhez, hogy a barátságos nagyhatalom nyilvánvalóan Anglia volt és figyelmeztetésével

azt igyekezett elérni, hogy ne történjék nyílt szakítás Franciaország és Németország között és hogy megmaradjon a közvetlen tárgyalásoknak a lehetősége.

A Morningpost római levelezője szerint Mussolini miniszterelnök három pontban foglalta össze kívánságait és elsősorban ezeket ismertette Sir John Simon angol külügyminiszterrel. A Daily Telegraph szerint a római tanácskozásokon

szó lesz Ausztria függetlenségének megőrzéséről is.

Mussolini miniszterelnöknek a leszerelés kérdésében az az álláspontja, hogy legfontosabb a nemzetek közötti megbékülés teljes létrehozása. Ha az államok között nincsenek ellentétek, akkor úgy sem kerülhet sor, a duce felfogása szerint, fegyverkezésre. A német kívánságokat Mussolini támogatja. Általában véve az angol lapok nagy bizakodással irnak a római tanácskozásokról.

CORSO-MOZGO! Ma utoljára!

Csak 5-7¼ órák Diszes kiállítású operette!

LILIAN HARVEY

ÓFENSÉGE AUTOJAI!

9¼ órák KING-KONG diszcládás!

Ma d. u. 8 órák! GROCK! A világ legelső zenebohóca LIANE HAID, HARRY HARDT. Jegy le; 8.— plus 2.

CORSO!

MA ESTE PREMIER!

Diszcládás 9¼ órák!

KING KONG

A világ nyolcadik csodája!

Az óskor szörnyetegeinek harca a modern civilizációval!

Ez a film minden városba lázba hozta a közönséget.

Ajánlatos jegyről előre gondoskodni.

Kodály Zoltán: Élt Aradon egy muzsikus, akit elődömnék ismernek el...

Laurisin Lajos: Legjobb szerepem a színpadon és az életben — a Bohémélet

Kodály Zoltán elítéli a modern zene termékek egy részét. — Amikor a világhírű magyar művész Aradon járt

Expressz-interjú az aradi állomáson a két hírneves művésszel

A csatagos perronon várakozók groteszk rumbát járnak... A budapesti gyorsvonat menetrendszerinti pontossággal robog be az aradi pályaudvarra. Egy elsőosztályú kocsi megpillantom a felírást: „Budapest—Arad—Temesvár”. A következő pillanatban már a kocsi folyosóján sietek végig s találomra benyitok az egyik fülkébe és észreveszem Laurisin Lajost, a pesti Opera világhírű művészt Sötétkék ruha feszül izmos alakján, mosolygós arccal fordul felém és kellemes hangján válaszol arra a kérdésemre, hogy hajlandó-e expresszinterjút adni az Aradi Közlöny részére?

— Rendelkezésre állok, de előbb engedje meg, hogy bemutassam utatársamat...

Észre sem vettem eddig a hatalmas sárga füzet mögé elrejtőzött idősebb urat, aki a fülke másik sarkából mosolyog most felém. Ezüstbe hajló kis hegyes, sárgás szakáll, fűrészszőrű szigorú tekintetű szemek, magas, nyílt homlokra boruló szürkés haj, mély oldalvaslástékkal és keskeny, nagyon keskeny, finom kezek... Az egész külsejében van valami professzoros, valami első pillantásra tiszteletet parancsoló, rendkívül imponáló vonás... Hiszen ez Kodály Zoltán, a modern magyar zeneművészet világhírű előharcosa, a székely néplélek nagy kutatója, a „Psalmus Hungaricus” megalkotója...

A következő pillanatban már megismerkedtünk, sőt nagyon hamar rájövünk, hogy távoli rokonok vagyunk. A Mester barátságos mosollyal mondja:

— Hiszen az édesapja a feleségem unokafivére! — Aztán megindul az interjú:

— Mi a véleménye a modern magyar zene fejlődéséről? — kérdezem. Kodály megfontoltan válaszol, minden szót a fogai közül ejt ki:

— Főleg a zenéről véleményt mondani! Nagyon szeretném, ha általában kevesebbet beszélne és írna a zenéről s többet hallgatná! A közönség, sajnos, ma azt hiszi, hogy elég, ha elmegy egy-két koncertre, véleményt nyilvánít róla és ezzel megtette kötelességét a zeneművészettel szemben.

Súlyos, elítélő véleménnyel van a Mester a modern zene termékek egy részéről:

— Több van már is belőlük, mint amennyit a közönség el tudna fogyasztani — mondja nagyon komolyan. — Zenei darabokat írnak ma is és írtak századokkal ezelőtt is, amelyek külsőségeiben modernnek nevezhetők: mindenféle vad, diszsonáns akkorddal tüzdellik tele őket, de hiányzik belőlük az életképesség. Talán ideig-óráig feltűnnek, de az emberek hamar elfeledik őket.

„Nincsen klasszikus zene, nincsen modern zene, csak zene van...”

Megkérdem, hogy ő, a modern zene magyar megalapítója, mégis melyik klasszikus mestert ismeri el bizonyos tekintetben elődjének, mire elmélyedő félmosollyal válaszol:

— Mi, zeneszerzők szeretjük azt hinni, hogy senkit se követünk s hogy bennünket fog majd az utókor követni... Nem vagyok követője senkinek, de szívesen tanulok mindig attól, aki érdekes, vagy értékes utmutatóval szolgál a zene birodalmában... Lehet modern egy zeneszerző, ha háromszáz évvel ezelőtt élt is! Szerintem nincsen klasszikus, nincsen modern zene, csak zene van... A zene egy nagy folyamat, amit nem lehet korszakokra osztani, nem lehet boncolni és csoportosítani! Nem mondhatjuk, hogy a „modern zene” 1917-ben, vagy 1839-ben, esetleg 1934-ben kezdődik... A zeneművészetet én két csoportra osztom: életképes zene és halvaszületett kompozíciók... Azok a zeneművek, amelyek nem fogják meg az emberek lelkét, amelyekben nincs fantázia,

tartalom, eleven élet, azok halvaszülettek sohasem élhetnek az emberek szívében.

Ezután sajátmagáról beszél. Elmondja, hogy nagyon régen, kistiu korában egy évig járt Aradon, néhány napot töltött itt az édesapjával és csak arra emlékszik, hogy Aradon van a világon a legszelebb főuccája... Őrül, hogy viszontláthatja Aradot több évtized után, és bizonyos benne, hogy meg fogja ismerni a széles főuccát. A Temesvári Zenebarátok Egyesületének meghívását szívesen fogadta és örömmel tett annak eleget, mert tanulmányozni akarja a temesvári és az aradi zenei életet.

— Milyen tervekkel foglalkozik az 1934-es esztendőre vonatkozólag? — kérdezem.

— A múlt esztendő nagyon eseménydús volt számomra. Az emberek valahogy örültek annak, hogy betöltöttem az ötvenedik évemet és mindenféle utazgatnom kellett. Nagyon sokat szerepeltem az elmúlt esztendőben a nyilvánosság előtt, éppen ezért az újesztendőben pihenni akarok!... Nagyon fárasztó év van mögöttem, fárasztó az ünnepeztetés, pedig annak, hogy ötvenéves lettem, én egyáltalán nem örültem...

Emlékei között kutat, annyi van, hogy el sem tudja mondani, annál is inkább, mert két perc múlva továbbrobog Temesvár felé a vonat s Laurisin Lajosnak is át akarja adni a szót a Mester.

— Az emlékeim között nem volt még királyválasztás nálam! — mondja mosolyogva. — Inkább az aradi zeneletről szeretnék érdeklődni. Tudom, hogy százévtizedes zenédjűk van és az aradi Fülharmonia is szépen működik...

Azután elhallgat, végigsimítja homlokát és mint akinek eszébe jut valami, hozzámfordul:

— Aradon élt egy elsőrangú muzsikus,

bizonyos tekintetben elődömnék ismernek el. Gusztávnak hívták és itt gyűjtötte össze szebb népdalcsokrot...

Kodály Zoltán, a székely népdalok szerzője tisztelettel adózik az aradi pályaudvarra Böhm Gusztávnak, aki itt élt Aradon s elődjének ismer el a világhírnévre emelt nagy magyar zeneszerző...

— Még egy kérdést: Mi az, amit nem ért még az életben?

Egy kicsit gondolkodik, azután megfontoltan válaszol:

— Nem hiszem, hogy volna valami, amit még nem értem el, de azért én is azt fogom mondani az ut végén, amit Beethoven: „Csak most szeretném kezdeni...”

Laurisin Lajos, aki időközben leszáll levezőzni egy kicsit a perronra, tér vissza a fülkébe és jelenti az indulás érkezését. Gyors kérdéseket intézek hozzá s expresszstílusban válaszol:

— Nem voltam még soha Aradon és nagyon érdekel ez a város. Amikor új városban, új község előtt énekelek, mindig úgy érzem, hogy itt közelebb kell vinnom. Most is így lesz, de remélem és hiszem, hogy ebből az ittközetből én kerülök ki győztesen. Ugy érzem, az aradi közönség rokonszenvvel fogad majd és ahogy tölem telik, igyekszem legjobb tudásomat, egész szívemet az énekembe önteni. Nagyon tészen az operaszínpad az igazi elárulhatom, hogy kedvenc szerepem a „Bohémélet”.

A vonat elindul.

— Az életben is! — szól közbe mosolyogva Kodály Zoltán. Laurisin helybenhagyja a nevetve mondja:

— A színpadon is az életben is...

A vonat már nekiindult, sietve búcsúzom s a két hírneves művészember utánam kiáltja:

— A viszontlátásra csütörtökön este az aradi Kulturpalotában!

Akrobatikus ugrással tornászom le magam a már zakatoló vonatról, amely Temesvárra viszi Kodály Zoltánt és Laurisin Lajost, a székely néplélek s a modern magyar muzsika nagy ismerőjét és a magyar énekművészet világhírű képviselőjét, akik csütörtök este visszatérve Aradra, a Kulturpalotában színiközönségük közé lépnek. Csányi Pirosl

Híres német politikusok, akik eltűntek a Harmadik Birodalom közéletéből

Brüning kolostorba vonult, Bauer ügynök lett, Poroszország volt pénzügyminisztere pedig kínai szolgálatba lép — Afrikába vándorol ki a demokrata párt volt vezére

A Harmadik Birodalom megalakulása, a nemzeti-szocialista párt embereinek a kormány kerekéhez való lendülése természetesen maga után vonta azt is, hogy a régi rezsim emberei visszavonultak a politikai szerepléstől és szinte teljesen eltűntek a közéletből. A régi politikusok közül egyedül Papen, a jelenlegi alkancellár és Meißner, Hindenburg bizalmas tanácsadója, tartotta meg pozícióját. A német császárság egyetlen élő, volt kancellárja: Michaelis, Berlinben él, teljesen visszavonultan és csak iótékony akciók keretében fejt ki tevékenységét. A jelenleg 71 éves dr. Marx, volt kancellár nyugdíjából él, nem politizál és szintén Berlinben lakik. Mint emlékeztetés, 1925-ben Hindenburg ellenfeleként fellépett a birodalmi elnöki választáson. Régi elvtársa és Németország egykor sokat emlegetett kancellárja, Brüning, jelenleg a Hedvig szerzeteskolostor magányos falai között él, amelyeket csak nagyon ritkán hagy el. Nemrégiben ajánlatot kapott Londonból arra, hogy vállaljon tanszéket a londoni egyetemen, Brüning dr. azonban ezt az ajánlatot visszautasította. A Centrum régi szellemi vezére, Kaas prelátus, már hosszú idő óta Rómában él.

Az egykori szociáldemokrata kancellár, Gusztáv Bauer, a berlini házak lépcsőit rója, mint ügynök. Scheidemann, a német köztársaság első kancellárja, emigráns és Prágában él. Dr. Wirth, aki szintén, mint kan-

cellár tette ismertté nevét, Párisban Németország forradalom utáni történelmét írja. Ugyancsak az irás köti le Hitler közvetlen elődjét, Schleicher tábornokot is, aki Neuberg-i villájába visszavonulva, memoárjait írta. Ottó Braun, aki tizenkét éven át Poroszország miniszterelnöke, Svájcban lepedett le és Asconában kis falusi házat vett. Ugyancsak Svájcban él Berlin volt ciáldemokrata rendőrfőnöke, Grzesing, akiről nemrégiben olyan hírek terjedtek, hogy kínai szolgálatba lépett. Grzesing veselte a felajánlott 200 ezer márkás tétet és ezért lemondott arról, hogy Kiessling menjen. Helyette dr. Klepper volt porosz pénzügyminiszter utazik a kínai birodalom felé.

Számos szociáldemokrata vezért koncentrációs táborban helyeztek el Hitlerék. Így többek között a birodalmi gyűlés volt elnökét, Löbét, valamint Ebert volt köztársasági elnök fiát és Heilmant, a porosz országgyűlés szociáldemokrata frakciójának volt vezetőjét. Breitscheid Párisban él, míg Wels, a német szociáldemokrata párt volt elnöke, Prágában helyezkedett el. Seering volt porosz belügyminiszter, az egyik poroszországi városban él. Dr. Curtius, egykori német külügyminiszter ügyvédként működik, a demokrata párt volt vezetője, dr. Koch-Weser pedig azzal a tervvel foglalkozik, hogy mint farmer, Afrikában telepedjen.

Gh. Tatarescu portréja

*

Szellemes feje van az új miniszterelnököknek. Hegyes orr, magas homlok, energikus áll, széles száj, széles gesztusok. Megjelenése olyasmis, amire lelkiismeretfurdalás nélkül rá lehet mondani, hogy reprezentatív. Modorában a francia iskolák simasága és diplomáciája. Bratianu Ionel fedezte fel, fiatal ügyvéd korában, George Tatarescu, Románia új miniszterelnöke, ma is egészen fiatal ember, sőt e pillanatban Európa legfiatalabb kormányelnökének számít: 44 éves.

Nehéz, válságos órák válságos pillanataiban esett II. Károly király választása a fiatal liberálisok vezérére. Mert Tatarescu az energikus, a lendülő ifjusági szárny markáns képviselője. Karrierje gyors iramban fut előre, 1931-ig a hunyadmegyei liberális tagozat elnöke volt s ennek a tagozatnak a keretében lendül a képviselőség és az államtitkárság felé, mert már 1924-ben, Duca külügyministersége idején, Tatarescu belügyi államtitkár. Ennek a pozíciónak nevezetes kisugárzása volt a kisebbségek felé is. A belügyi államtitkárság keretében tartoztak 1924-ben a népkiszábrósági problémák és a kultuszminisztériumon kívül eső kisebbségi kulturális megmozdulások is. Ezeknek a problémáknak a szoluciójában George Tatarescu államtitkár minőségében barátoknak, megértőnek, embernek számított és bizonyult. 1927-ben ismét alminiszter és a liberális párt vezértitkári pozícióját foglalja el, amely az elnöki állás után a legfontosabb rang a párt keretén belül. Erről a pozíciójáról néhány Duca egyenes kívánságára mondott le, de mindig megmaradt az erdélyiek egyik liberális vezérének.

A parlamentben 24 éves korától ül a liberális padsorokban. Leghosszabb ideig Petrozsény városát képviselte és a Zsilvölgye csakugyan nagyon sokat köszönhetett Tatarescu céltudatos és az ország ipari életét feljuttató vágyó politikájának. Most, hogy az új Duca-kormány keretén belül az ipari és kereskedelmiügyi tárcát kapta, első intézkedései között volt, hogy a petrozsény-targu-jiui vasutvonalat építette ki, amelyet évekkel ezelőtt befejezetlenül hagytak abba. Azonnal megkezdte a munkát, amely ma is folyik — és amely robbantásokkal járva, mert alagutépítésről van szó — meglehetősen anyagi áldozatokat is követel. Akkor, amikor Tatarescu ezt a tárcát kapta, a Zsilvölgye valósággal feillegzett, mert az esztendőket óta halálra ítélte és egykor virágzó bányaterület tőle remélte és reméli fellendülését különösen ma, amikor a kormány élére került.

Nehéz lenne Tatarescu miniszterelnöksége előtt jóslásokba bocsátkozni. *Annak a fiatal nyugati szellemnek képviselője ő, amely az idősebb generációk előtt talán nem lesz rokonszenves, de ami minden körülmények között visszautasítja a szélsőjobb és szélsőbal-megmozdulásokat is.* Ha az új miniszterelnök olyan energikusnak és olyan tisztánlátónak bizonyul majd, mint amilyen a zsilvölgyi problémák megoldása terén volt s ezt a tisztánlátást és energiát átviszi az új kormány egész garnitúrájára, akkor nagyszerű szolgálatokat tehet hazájának és uralkodójának. S ha mindazok az áramlatok, amelyeknek sodrán vagy golfáramában Tatarescu az ország miniszterelnöke lett, kiegyenlítődnek és kismulnak, akkor az is bizonyos, hogy annak a kvalitásnak, amelyet az új kormányelnök képvisel, nemes építőfeladatai lesznek ebben az országban. Kisebbségpolitikájában Tatarescu Duca örökösének számít és így kétségtelenül a magyarság javára szolgál Anghelescuval való helycseréje.

(F.)

Férfi fehérneműk:
Ingek
Színes hálógerek
Pyjamák 4504
mérték után a legtökéletesebbek
MANEA uri-divat üzletében
Bul. Reg. 8. Megyeházzal szemben.
„CONSUM“-tag.

REUMÁK

Iscbiás, Lumbágo, Derékfájdalmak

Ha a SLOAN'S LINIMENT készen van, sem a reumatikus- sem az izomfájdalmak nem tudnak ellenállni. A SLOAN'S LINIMENT gyorsan és biztosan csillapítja a fájdalmakat. Eppen ezért használják ezren meg ezren ezen a földön. Még ma vegyén egy üveggel. Használható reumák, is-

chiás, mellhártya- derékfájdalmak, ficamodások és bármilyen izomfájdalom ellen. A SLOAN'S LINIMENT használata nagyon gazdaságos: egy üveg tartalma hosszú ideig elegendő. Egy üveg ára Lei 75.—Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

A SLOAN'S LINIMENT MEGSZUNTETI A FÁJDALMAT

Bucurestibe utazik Arad polgármestere a városi tanács helyzetének tisztázására

Bizonytalan helyzet az aradi városházán — Tizenötmillió lejjel csökken Aradváros bevétele — Leszállítják a vízdíjakat — A tengeri kigyóvá vált viadukt-ügy végleges rendezése

Az aradi városházán komoly tanácskozássok folynak a közeljövő teendői kérdésében. Ursu János dr. polgármester teljes energiával és odaadással igyekszik megoldani a felmerült problémákat, azonban szándékában akadályozza a bizonytalan helyzet, amely az aradi városházán uralkodik. A városi tanács működésének felfüggesztése után, az interimár bizottság kinevezésére kellett volna sornak kerülnie, azonban Duca miniszterelnök meggyilkolása és az azt követő események elodázták Arad problémájának megoldását. Jelenleg az a helyzet, hogy a tanács nem működik, interimár bizottságot viszont nem neveztek ki. A helyzet tisztázása céljából

Ursu János dr. polgármester elhatározta, hogy abban az esetben, ha január 8-ikáig nem érkezik Bucurestiből intézkedés, úgy a fővárosba utazik a városi tanács helyzetének tisztázására.

A polgármester a belügyminisztériumban interveniál, hogy adjanak ki megfelelő rendeletet, akár a tanács visszahelyezésére, akár pedig az új interimár bizottság kinevezésére, hogy az aradi városházán megkezdődhessen a munka.

A polgármester addig is megkezdte a tanácskozásokat Berzovan János pénzügyi osztályfőnökkel Arad 1934. évi költségvetésének előkészítésére. Ursu dr. azt akarja, hogy mire miniszteri intézkedés érkezik, amely új vezetőséget ad Aradvárosnak, már kész tervvel rendelkezzen, úgy, hogy a legrövidebb időn belül megtörténhessen a költségvetés összeállítása. Rendkívül nehéz helyzetbe jutott ebben a tekintetben is a város, amennyiben az új törvény

körülbelül husz százalékkal szállítja le a városok jövedelmét, illetve ennivel kisebb taksák kivetését engedélyezi. Ez nem jelent egyebet, mint hogy a múlt évi 63 millió lejjel szemben, 1934-ben 48 millió lej lesz Arad költségvetésének végösszege.

Ezzel egyidejűleg természetesen a kiadásokat is le kell szállítani, úgy hogy a befektetéssel járó munkák csak kis mértékben lesznek megvalósíthatók. Az akadályok dacára Ursu János dr. elhatározta, hogy **városrendezési tervét a legrövidebb időn belül keresztülvizsi. Néhány héten belül — ha az idő enyhülése tovább tart — már készen áll a vízművek átépítése, úgy hogy az egész városban jó ivóvíz lesz, azonkívül**

már az 1934. évi költségvetés keretében keresztülvizsik a vízdíjak leszállítását.

A polgármester felfogása szerint abban az esetben, ha a befektetések megtérülnek, egyáltalában nem fontos, hogy a vízművek milliós nyereséget mutassanak ki, **elegendő, ha az évi nyereség 2—300 ezer lej, ezzel szemben a vízdíjakat a lehető legminimálisabb összegre leszállítják.**

Ursu János dr. bucaresti-i útja alkalmával a város legsürgősebb elintéznivalóit is rendezti, így most **végérvényesen befejezi a mártengeri kigyóvá váló viadukt-ügyet is.** Miután olyan információt szerzett a polgármester, hogy a vasut felvette költségvetésébe a viadukt felépítéséhez szükséges kétfélmillió lejt, utána néz annak, tényleg benne szerepel-e a költségvetésben ez az összeg. Ha igen, úgy interveniál, hogy a tavasz beálltával — előbb már nem lehet — nyomban kezdjék meg az építést. Ha bármilyen oknál fogva kimaradt a kétfélmillió tétel a vasut költségvetéséből, úgy gondoskodik arról, hogy a CFR ezt az összeget rendelkezésre bocsássa és végre megoldást nyerjen a viadukt-ügy.

Az aradi városházán mindenestre előkészülnek a munkára és csak az új városvezetőség kinevezését várják, hogy a munka kezdetét vegye. (—rosi.)

Az alagi férjgyilkos asszony megváltoztatta vallomását

Budapestről jelentik: Az alagi férjgyilkosság ügyében ma újabb fordulat történt, amennyiben **Bognár Istvánné** a vizsgálóbíró előtt visszavonta eddig tett vallomását és azt állítja, hogy férjét nem ő gyilkolta meg, hanem dulakodás közben, amikor férje revolverrel ment neki, ő ágyának dunnáját ráborította. Eközben a férfi, revolvere elsült és a golyó Bognár fejét furta keresztül, úgy hogy nyomban meghalt. Tudta, hogy a veszekedés zaját a szomszédok hallották, attól tartott, hogy őt fogják meggyanusítani a gyilkossággal és ezért darabolta fel a holttestet, hogy eltüntesse azt. A vizsgálóbíró a vallomást jegyzőkönyvbe foglalta, de azután kihirdette Bognárné előtt, hogy előre megfontolt gyilkosság büntette címén előzetes letartóztatásba helyezi.

Aradvárosi mozik műsora

Central-Mozgó: „A SZERELMES SZÁLLÓVIZITÁTKA, Remek ötletek, mindvégig harsogó kacagás.

Select-Mozgó: „A FEKETE KIGYÓ”. Hatalmas bűnügyi dráma. Érdekes exotikus téma. Főszereplők: Lionel Atwill, Kathleen Burke és Charles Ruggles.
JÓN! JÓN! „AZ ARANJUEZI SZÉP NAPOK”. (A kalandorok királynője), UFA-sláger. Gyönyörű spanyolországi fölvételek. Főszereplők: Brigitte Helm és Gustav Gründgens. Legközelebb a CENTRAL-mozgóban.

„JENNIE GERHARDT”. A leghíresebb amerikai író: Theodore Deiser remekműve nyomán. Egy halálos szerelem története. Főszereplők: Silvia Sydney, Donald Cook, Mary Astor. Legközelebb a SELECT-mozgóban.
A VÁROSI MOZIK MŰSORÁN kizárólagos joggal legközelebb vetítésre kerül I. G. DUCA miniszterelnök temetése. Komplette huszperces film.

**PAALJÓB
RIPORT-
REGÉNYE**

A VILÁG TRÓNJA

Háromszázötven millió ember ura...

A vatikáni palota harmadik emeletén a legragyogóbb pompával berendezett termék hosszú sora vonul végig. Évszázadok óta ezekben laktak a pápák. XI. Pius a pápai lakosztály huszonöt terméből mindössze négyet foglalt le a maga számára. Hajnali fél ötkor innen indul misere és éjjel fél tizenegykor itt gyűjti össze háznépét az estéli ájtatosságra.

Amikor a pápa nyugóra tér, Róma már régen alszik...

(COPYRIGHT by JÓB PAAL. Minden jog fenntartva. Utánnomás még kivonatoltan is tilos.)

Hét dombon épült fel Róma és ezeknek a domboknak egyike a Vatikán. Közepén emelkedik a keresztény világ főtemploma, Szent Péter és a pápák sírhelye és Jézus Krisztus földi helytartójának székesegyháza. Mögötte a vatikáni állam és jobbra tőle az apostoli palota. Ebben él és uralkodik a pápa.

Háromszázötven millió ember ura...

Öt és fél hektár területe van a vatikáni palotának, amelynek frontja a Szent Péter-térre néz. A néhol tíz méter vastag falak között husz udvar húzódik meg. Arkádokkal és rejtelmes folyosókkal. Keskeny hidak szaladnak egyik udvarról a másikra és az oszlopok között fel-felcsillan a svájci gárdisták alabárdja. Ezernél több szoba van az apostoli palotában és mindegyiknek meg van a maga története. V. Miklós pápa óta Jézus Krisztusnak kerekén ötven földi helytartója építette fel ezt a palotát. A világnak legnagyobb építőművészei, festői és szobrászai alkottak e falak között halhatatlant...

Hogyan él a pápa?

A Szent Péter-térről az ugynevezett bronzkapun jutunk be az apostoli palotába. A Scala Regia százharminchétfő lépcsőfokán kell felfelé mennünk, hogy kiérjünk a Szent Damaszkus-udvarra. Széles, nagy udvar ez, tágas arkádokkal a földszintjén. Hátulsó traktusáról két lift szállít a felső emeletekre. Ezt a két liftet csak kiváltságos emberek használhatják. Még X. Pius építette a felvonókat, a baloldali uralkodó családok tagjai és előkelő diplomaták utaznak a pápa trónterme felé, a jobboldali egyesegyedül a Szent Atya használhatja.

Ezen a liften jön le a vatikáni palota harmadik emeletéről a reggel korai óráiban dolgozószobájába XI. Pius és ez a lift szállítja hálószobájába a pápát, ha késői óráiban az éjszakának már véget ér az audienciák serege.

A hetvenhatéves pápa minden nap fél ötkor kel és csak tizenegy órakor térhet nyugovóra.

A katolikus egyház feje a nap huszonnégy órájából tizennyolcat ébren tölt el és ebből legalább tizenötöt vesz igénybe a munka...

XI. Pius többet dolgozik, mint bármelyik lakója a Vatikánban.

Róma még javában alszik, amikor ő hajnali fél ötkor felkel. Ilyenkor ájtatosságát végzi. Nyolc óra előtt megreggelizik. Reggelije a lehető legegyszerűbb. Egy csésze világos kávé és kevés sütemény. Néha a süteményt kis darab sajt és fehér kenyér pótolja. Nyolc óra után lifttel megy le a palota második emeletén lévő lakosztályába. Kedvenc tartózkodási helye a könyvtárszoba. Környezetének bizalmas tagjait itt fogadja. Első látogatója minden reggel, pontosan kilenc órakor a pápai család feje, Caccia Dominioni Camillo. Rangja: Maestro di Camera és őminenciája rangban megelőzi az összes püspököket. Monsignore Caccia ugyanaz a pápai udvarnál, mint volt Mon-Yenuovo herceg Schönbrunnban. Minden nap referál a programon lévő audienciákról. Előterjeszti listáját azoknak, akik kihallgatásra jönnek. Bizonyos, a kihallgatásokkal kapcsolatos körülmények felhívja a pápa figyelmét. Utána tíz órakor jön

a bibornok-államtitkár: Pacelli Jenő. Egyházpolitikai ügyekről referál és előterjeszti a kitüntetések.

Ezután következnek a soros audienciák. A kongregációk vezetői, a cancellaria, dataria, könyvtár, levéltár, muzeum, kormányzóság igazgatói és vezetői, a fontosabb teendőket megbízott bíborosok, a római vikárius, a gárdák parancsnokai régi hagyományok alapján szokássá vált időpontban, minden második kedden, a hónap első szerdáján, minden harmadik csütörtökön, esetleg kétszer, vagy mint a keleti egyház kongregációjának vezetője egy hónapban háromszor is megjelennek a pápánál, hogy előterjesztéseiket megtegyék. Utánuk sor kerül a püspökökre.

Kilencszáz katolikus püspöke van a világnak és ez a kilencszáz püspök minden öt évben egyszer egyházmegyéjének ügyeiről kimerítő jelentést tesz a pápának.

A püspökök kihallgatására rendszeren csak fél tizenkettőkor kerül sor. A püspökök jelentésüket írásban teszik meg, de egyes kérdésekről szóban is referálnak. Utánuk valamely uralkodóháznak Rómában időző tagját fogadja a pápa. Azután sor kerül a magánkihallgatásokra, majd zárandokok kihallgatása következik.

Fél három felé jár már az idő, amikor a hetvenhatéves pápa ráér arra, hogy megebédeljen. Azelőtt lakosztályába vonult vissza, most a második emeleten levő dolgozószobájában költi el egyszerű ebédjét. Ebédje egyszerű, mint egy polgári családé: leves, kevés hus, olasz módra elkészített főzelék, gyümölcs. Tésztát nem eszik a pápa. Néha feketekávéét kér. És egy pohárnyi bort iszik meg

minden étkezéshez. Magyarországon az a hit tartja magát, hogy a pápa minden délben tokaji bort iszik. Ez így volt XIII. Leó pápa idejében, akinek I. Ferenc József ajándékba küldött minden évben egy hordó tokaji bort.

Régi hagyomány, hogy a pápa étkezésénél senki nem lehet jelen. A lakajok behozzák az ételt, letessék az asztalra, aztán kimennek és a pápának az ételek tálalásánál senki sem segít.

XI. Piusletes módon oldotta meg ezt a nehéz kérdést. Önmaga konstruált egy forgatható kerek asztalt, ennek rézből készült lapján mélyedések vannak, a szolgák ide teszik be a tálakat és a pápa kényelmesen maga elé tudja forgatni az a tányért, amelyikről enni akar.

Fél négy könyvtártermében tartózkodik XI. Pius, ekkor, ha ideje van, auton kimegy a vatikáni kertbe. De ezaz autótúrázás csak egy óráig tart. Utána újra leül íróasztala mellé. Azokat a leveleket, amelyek laszul, németül, franciául, angolul, spanyolul vannak írva, maga olvassa el, aláírja az okmányokat, vagy leveleket, aztán este hétkor kezdődik újra az audienciák sora. Jönnek a zárandokcsoportok. Nek még tíz óra után is tart kihallgatást a Vatikánura.

Este fél tizenegykor vonul lakosztályába. Ilyenkor végzi az est ájtatosságát és tizenegy óra is elmúlt már amikor ágyába kerül.

Akik a pápának főznek és a szobait takarítják

A vatikáni palota a Szent Péter-térről nézve három emeletű. De az egyik oldalán a harmadik emelet néhány méter fölött kicsinyke ablakok serege látszik. Itt laknak azok a német ferencrendi barátok, akik pápa körül a házi szolgálatot végzik.

A harmadik emelet: a pápa magánlakosztálya. Fényes popával berendezett termék hosszú sora. Ezekből termékből XI. Pius csak négyet használ. Hálószobáján kívül kis szalonya, dolgozószobája és ebéde van. És ezen az emeleten van belső kápolnája. Szobáiba civil ember nem léphet. Ide még a svájcgárdisták se jöhetnek. A szolgálatot itt a barnauhas, fehérgalléros harmadrendű franciskánusok végzik, akiknek kiváltságuk, hogy kiszolgálhatják a pápát. Ők főzik meg ebédjét, vacsoráját, takarítják szobáit és virrasztanak az előszobában, ami a Szent Atya alszik. Aranyból ötvöztött csengető áll a pápa baldachinos ágya mellett, Bernini készítette. Vékony a hangja: ha ez a csengő megszól, léphetnek be Szent Ferenc szolgálói a tágas szoba.

Itt reggelizik itt költi el vacsoráját a pápa. Rómában manajndnem mindenki alszik, amikor a pápa még mindig imádkozik a világ sorsának jobbraforduláért...

KERJEN

ÖRÖLT SÓT és KRISTÁLCUKROT

csakis olyan papírzsákban, mint a cementzsákok. A papírok erősek, tiszták, áthatlanok és olcsóbbak, továbbá megóvják tartalmukat a nedvességtől sok más előnnyel is bírnak

KÖVETELJEN TEHAT CSAKIS PAPIRZSÁK SOMAGOLAST!

Ma, csütörtökön este van a temesvári szimfonikusok és zenebarátok, a Temesvári Dalárda, Laurin Lajos, Artner Ally és Urleteanu Radu együttes monstre hangversenye

Kodály Zoltán világhírű zeneszerző személyesen részt vesz a hangversenyen. — Valóságos zenei ünnepély lesz a temesvári koncert, amely ajánlatos a jegyeket előre megvásárolni

Az idei hangverseny-szezon legkiemelkedőbb eseménye ma este fog lezajlani a Kulturpalotában. A temesvári szimfonikusok és zenebarátok 70 tagú zenekara, a 130 tagú Temesvári Dalárda, Laurin Lajos a budapesti Operaház világhírű tenoristája, Artner Ally hangversenyének vezetője, Urleteanu Radu a kitűnő karmester — valamint a példátlanul álló változatos műsor — mind biztosítják arra nézve, hogy a ma esti monstre hangverseny örökké emlékeztetés maradjon az aradi zenerajongók emlékeztetésében. A hangverseny legnagyobb eseménye Kodály világhírű szerzeménye, a Psalmus Hungaricus előadása, amit még eddig nem játszottak Aradon.

Ezen a nagyszabású hangversenyen személyesen részt vesz a legnagyobb élő magyar zeneszerző: Kodály Zoltán, a Psalmus Hungaricus szerzője,

akinek megjelenése valóságos zenei ünnepé fogja

avatni a Kulturpalotán rendezendő koncertet. A műsoron szerepel Enescu csodaszép román rapszódiaja, Pahlen priki zeneszerző különös hatású „Negerlieder”-nő szerzeménye, amit zenei kísérettel Artner Ally hangversenyének vezetője interpretál, Blancfort modern spanyol zeneszerző forró ritmusu, zsongóelődiájú „Mati di festa” című népies, spanyol ívmokra felépített zenei szvitje, valamint zonow orosz zeneszerző „Stenka Razine” című ségesen szép szimfonikus költeménye, melyek min zeneirodalom gyöngyei.

Ezen a monstre-hangversenyen minden zenekedvelőnek meg kellenni, mert ilyen nagyszabású zenei esemény még nem volt Aradon!

A rendezőség gondolt arról, hogy a Kulturpalota termeté kellemes befűtés. A szokatlan nagy érdeklődésre tekintettel ajánlatos a jegyekről előre gondoskítani. Jegyek Oláh Sándor (Literatúra) könyvkeresésében kaphatók.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Megszűnik a kereskedők iparigazolványváltásának kötelezettsége

Megnyugvást keltő rendelet készül az erdélyi kereskedők régi sérelmének orvoslására

Nagyfontosságú kérdés foglalkoztatja most a kereskedelmi és iparügy miniszteriumot, amely legközelebb rendeletet fog kibocsátani a kereskedelem aktívitásának megkönnyítése céljából. Régi sérelm az erdélyi kereskedőtársadalomnak az 1884 évi ipartörvényben foglalt az a rendelkezés, amely az új kereskedőcégeknek kötelezővé teszi az iparigazolványváltást, mert enélkül nem nyithatják meg üzletüket. Az 1884 évi ipartörvény, amelynek érvénye csak Erdélyben áll fenn, még nem tartalmazza a kereskedők cégbejegyzési kötelezettségét, mert a háború előtt csak a kereskedelmi törvény rendelkezett arról, amely kimondja, hogy csupán a nagykereskedő és részvénytársaság köteles céget bejegyeztetni, de a bejegyzés az iparigazolvány megszerzése nélkül nem teljesíthető.

Mint ismeretes, a kereskedelmi törvénynek ezt a szakaszát néhány évvel ezelőtt rendelettel megváltoztatták és elidítették, hogy minden kereskedő és önálló kereskedő köteles a céget bejegyeztetni és ennek elmulasztása büntetést von maga után. Ez a bejegyzés már be is fejeződött és például az aradi Kereskedelmi és Iparkamara céghivatala több mint hatercezer cégbejegyzést tart nyilván.

A kereskedők iparigazolványváltási kötelezettsége az okirálásra nem terjed ki, mert ott más ipartörvény van érvényben, mint nálunk. Mivel a kereskedelmi miniszteriumban már belátták a jelenlegi helyzet megváltoztatásának jelentőségét és

mivel azt akarják, hogy az erdélyi kereskedőket ne terheljék nagyobb ipari kötelezettségek, mint a regátákat, azért a kereskedelmi miniszterium legközelebb ki fogja mondani, hogy az erdélyi új kereskedőknek se kell igazolványt váltani, mert anélkül is be lehet jegyeztetni a céget.

A rendelet kiadása után törvényjavaslatot is fognak benyújtani a parlamentben, amely megváltoztatja az 1884. évi ipartörvények fentemlített részét mindaddig, amíg elkészül a régen várt új ipartörvény. Erről a jelentős kérdésről egyébként *Mircea*, a Gyáriparosok Országos Szövetségének igazgatója, az aradi Kereskedelmi és Iparkamara szenátora, aradi látogatása alkalmával az összes érdekelteket kielégítő kedvező nyilatkozatot tett és rámutatott arra, hogy a legközelebb kiadásra kerülő rendelet az erdélyi és regáti kereskedők jogegyenlőségét biztosítja.

Feltámadt az aradi értékpapírpiac

Új forgalomkezdődött kisajátítási kötvényekben

Az aradi értékpapírpiac regalma az utóbbi évek alatt jelentékenyen megváltozott. Azelőtt a helyi értékpapírpiac az aradi takarékpénztárak, bank- és iparváltati részvények forgalmát jelentette, amelyeken eléggé kialakult az üzlet, sokszor igen élken hullámzó árfolyamokkal. Ez különösen bankközgyűlések idején és tőkeemelések elő stb. fluktuált. A tőkeemeléseknél az elővétel jogának voltak változó kurzusai. Most, hogy az európai gazdasági központok nagy részén nincs igazi üzlet és az árfolyamok is inkább csak névlegesek, a helyi részvénytőkepiacok szintén nincsenek események. Ha vannak is adásvételek, azok gyakran még ügynök közvetítés nélkül is teljesen belső körben történnek, nem kontrollált árfolyamokkal.

Most az állampapírok fejlődött ki elég élénk üzlet, olyan állampapírokban, amelyeknek a vidéken vannak a lokális és amelyek nem csupán spekulációs célokat szolgálnak, hanem más rendeltetésűek is. Ezeknek esvike a földbirtokkisajátításotvény, az ugynevezett „renta impropriri”. A kisajátított földbirtokok tulajdonosaittal elégitették ki. Ezeket az évi öt százalékos jövedelmező kötvényeket egyidőben amira elhanyagolták, hogy a 100 lej névértékű papír kurzusa 25 lejre, sőt ez alá is esett. Ma az időben kezdtek ezeket óvadék célja vásárolni és ma is azokra a legalkalmasak, de kamatozás szempontjából is jók, mert hozamuk nagyon kedvező. Emiatt ezeken az árfolyama 1933. végéig a bucaresti-i tőzén 38 lejig ment fel, tehát aki másfél év elv vásárolt, annak jól bevált ez a spekuláció. Megjegyzendő, hogy az utóbbi napokban 1-2 rital esett ennek árfolyama. Hasonlóan ekedett a kurzusa az 5 százalékos „Impru Unire”-nak, amely kb. 47 lejre áll.

A helyi és általában vidéki piac legfrissebb anyaga az adó. Ezt egyelőre szintén nem spekulációs célok veszik, mert az 1931. december végéig fennmúlt adó- és más köztartozások fizethetőszámkal. Ugyalátszik, hogy ezek az adótartások már csak kisebb összeget reprezentálnak a bonok növekvő

kinálatával szemben egyre kevesebb irántuk a kereslet. Az első időkben Bucarestben 65-70 lejes árfolyamon vették, de azóta egyre több városban és községben kapták ki a nyugdíjasok, állami alkalmazottak és segélyezették bonjaikat, amelyek mind a piacra kerültek. A Monitorul Oficial (Hivatalos Lap) újévi záróárfolyamaiban az adóban 49-50-es névleges árfolyamon szerepelt és ma Bucarestben 47-48-as kínálat mellett nem volt vevő s ezért a vidéken is lanya volt az iránzat. Mivel a bonok nagyrészt csak ezután adják ki, ezek között lesznek az állami szállítók papírjai is.

= Olaszország áruforgalma Romániával és Európa más államaival. Egyik bucaresti-i közgazdasági forrás figyelemreméltó összehasonlítást végzett arról, hogy Olaszország milyen áruforgalmat bonyolított le az 1933-ik év első hét hónapjában Romániával és a többi európai számottevőbb államokkal. A román-olasz forgalomban Románia 71 millió lira értékű árut szállított Olaszországból, mi viszont 84 millió lirért vásároltunk Itáliában, tehát a múlt év első hét hónapja Románia számára 13 millió lirával volt passzív. Olaszország importja Szovjetországba 139 millió lira, exportja pedig csak 73 és félmillió lira.

= A megélhetési viszonyok hullámlása számokban. A múlt évben bekövetkezett árhullámzásról bucaresti-i hivatalos forrás az alábbi pontos kimutatást adta ki. A statisztika az index számokat hónapról-hónapra tünteti fel. Az index szám a legfontosabb közszükségleti cikkek — tehát élelmiszerek, ruházati cikkek, építkezési és tüzelő anyagok, stb. árhullámlását tartalmazza 1932. november 1-től 1933. november végéig. 1932. novemberben 37.14-szer volt drágább az élet, mint 1916. augusztusban. 1932. decemberben az index szám 37.33, 1933. januárban 37, februárban 36.29, márciusban 35.75, áprilisban nagy ugrás következett be és az index szám 37.36 volt, májusban 37.65, júniusban 36.14, viszont júliusban leesett 35.38-ra, augusztusban 35.28-ra, szeptemberben 35.20-ra, októberben 33.86, novemberben pedig 34.06 volt az index szám. Románia lakosságának megélhetése tehát a fenti árnívón mozgott. A kimutatás nem részletezi az egyes cikkek árváltozásait, hanem az általános index-számokat tartalmazza.

= Ismét gyarapodott a Nemzeti Bank aranykészlete. Bucarestből jelentik, hogy a Banca Nationala legutóbbi kimutatása szerint, az aranyálladék 9 milliárd 884 millió lej, az előző heti 9 milliárd 865 millió lejrel szemben.

= Élékült Románia devizaforgalma a legnagyobb európai államokkal. A karácsonyi és újévi ünnepi szünet után, tegnap kezdte meg újból működését a Nemzeti Bank deviza-osztálya, amelyben már az első napon is élénk volt a forgalom. A jegybank aradi fiókja alig győzte a deviza-kérvények beiktatását, amelyek az Angliába, Franciaországba, Itáliába átutalandó devizákról szólnak. Ezekkel az államokkal ugyanis Romániának nincs kliring-megállapodása. Németországgal már régebben megkötötték a kliring-egyezményt, de még mindig szünetel a forgalom s a Banca Nationala nem fogadja el az oda irányuló devizakérelmeket. Ausztriával magánkliring összekötöttés létesült, amely jól bevált.

= A román-cesh áruforgalom nehézségei. Bucarestből jelentik: Tudvalevően 1933. október végén ideiglenes gazdasági egyezményt kötöttek a román és a cseh kereskedelmi miniszteriumok, de a konvenció alkalmazása egyre nagyobb akadályokba ütközik és ezáltal megnehezítik a kontingens megállapodások végrehajtását. Ugyanis a román kontingenseket nem tudják eléggé kihasználni. Románia az egyezmény dacára mostanig egyáltalán nem birt kukoricát szállítani Csehszlovákiába, mert az idei termés gyenge minőségű és nedves volt, búzát pedig azért nem lehetett Csehszlovákiában elhelyezni, mert odaát olcsóbb a buza, mint nálunk. Ugyanez áll fenn a szarvasmarha szállítása körül is. Emiatt a román-cesh áruforgalom meggyöngyült és a román piac részére deficitel zárult. Az egyensúly helyreállítása végett a bucaresti-i kereskedelmi és iparügyi miniszterium elhatározta, hogy egyelőre nem ad ki több bevételi engedélyt csehszlovákiai árukra. Ezt az intézkedést az importcégek szeretnék visszavonni, hogy a forgalomban ne álljanak be zavarok.

= A földművelésügyi miniszter elítélő nyilatkozata az autonóm vállalatok működéséről. Bucarestből jelentik: Cipaiu G. dr. földművelésügyi miniszter a napokban hosszabb cikket írt a romániai autonóm vállalatokról, amelyeknek működését erős bírálatban részesítette. A miniszter szerint az előző kormány úgy képzelte, hogy az autonóm intézmények jobban fognak megélelni céljuknak, ha önkormányzatot kapnak. De ez a feltevés nem vált be. Ezek az intézmények látszólag jövedelmezők voltak ugyan, de utólag bebizonyosodott, hogy rosszul gazdálkodtak, megdrágították az életet, mert áruikat drágán hozták forgalomba és a nemzetgazdaságnak ezzel rossz szolgálatot tettek. A közpénzekkel pazarlóan bántak, folytonosan újabb tisztviselőket neveztek ki, holott az állam lépitette saját alkalmazottait. Emiatt beható vizsgálat indult meg az autonóm intézmények ellen és több mint bizonyos, hogy Bratianu pénzügyminiszter megszünteti ezeket a vállalatokat.

KÖNYVEK

Vickl Baum: „Tisztítóüz”. A legfrissebb manák izzó atmoszférája vesz közül bennünket, egy följordult, megbolygatott világ zaklatott és irányítvesztett emberei fordítják felénk elkinzott arcukat. Valaki öl és nem tudja miért, valaki meghal és nem tudja miért kellett meghalnia. Evvel a megrendítő akkorddal kezdődik a könyv. Vickl Baum sok nagy diadalra tekinthet vissza. („Helén doktorkisasszony”, „Baleset”). Ez a legújabb műve: „Tisztítóüz” ugyancsak az Atheneum vászonkötésű sorozatában jelent meg, 320 oldalon, fehér papíron, remek kiállításban és 60 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepage-nál: Kolozsvár. Kérje a teljes sorozat jegyzékét.

Halálos tavasz. Zilahy Lajosnak, a „Két fogoly” szerzőjének regénye, amely számos kultúrnyelvre van lefordítva, amely korábban 250 lej volt, az Atheneum könyvnapkiadásában, remek kiállításban, egész vászonkötésben 57 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepage-nál: Kolozsvár. Kérjen Atheneum-jegyzékét.

„A meztelen ember”. Földi Mihály monumentális méretű és koncepciójú új regénye korunk viharzó problémáival, drámai felbuzgó meséjével, 440 oldal az Atheneum vászonkötésű remek sorozatában 60 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepage-nál: Kolozsvár. Kérje a 26 kötetes sorozat prospektusát.

Asszony a vonaton. Egy szédületes nőkarri Fannie Hurst szenzációs regénye. A félszeg, gyámlyan polgárleányról, akiből nagystilű üzletasszony A mai nő regénye ez, mely szép és érdekes. Az neum 60 lejes vászonkötésű sorozatában a 24-tet. Kapható mindenütt, vagy ahol nincs, Le Kolozsvár. Kérje a sorozat jegyzékét.

SPORT KÖZLÖNY

Január tizenötödikén ér véget a futball-sport holszezonja

A központban szünetel a munka — Nagy feladatok előtt a román labdarugó-sport

Pihenőre tért a romániai futball-sportot irányító központ. Január 15-ig vett magának szabadságot a futballközpont vezetősége és amidőn visszatér, lát majd neki a tavaszi futballszezonnak.

A román futballsport egyik legjelentősebb szezonjához közeledik és úgy a hivatalos körök, mint a működő egyesületeken keresztül a játékosok is várják azt a pillanatot, amikor újra felhúzzák a zászlókat és felülthetik a dreszt és újra futballozni lehet. A román futballsport 1934-ben próbát tesz. A világbajnokságokra készülődünk és a jugoszlávok legyőzése kell csupán ahhoz, hogy a nagytudású nemzetek versengésébe Románia reprezentatív együttese is bekapcsolódhassék. Ezenkívül természetesen egy sereg nemzetközi vá-

logatott mérkőzés is lebonyolításra kerül. Ez a része képezi a román futballsportnak kifelé, a külföld felé való bemutatkozását.

A belföldön újra a bajnokságok kerülnek előtérbe és a nemzeti bajnokság második évében a finis még érdekesebbnek, izgalmasabbnak ígérkezik mint az előző évi. Még sok ügy vár elintézésre a „zöld asztalnál” is és amíg a bizottság szabadságon van, ezek sem kerülhetnek sorra.

Január 15-től február 15-ig, a futball-szezon hivatalos megkezdéséig a szabadságról visszatérő bizottságnak kettős erővel kell hozzálátni a munkához, az ország sportjának előbbrejutása különösen és elsősorban a hivatalos szervektől, ez esetben a bucaresti-i futballközponttól függ.

Asztalitenisz verseny Gyulafehérváron

Gyulafehérvárott a Kereskedelmi Alkalmazottak Sport Egyesülete, valamint a Mihail Viteazul közös rendezésében a „Caragiale” termében országos asztali tenisz-versenyt rendez, amelynek szerkesztőségünk címére érkezett propozícióját itt közöljük. A verseny számai:

1. Hármas csapatverseny. 2. Férfi egyes I. osztály. 3. Férfi egyes II. osztály. 4. Férfi egyes III. osztály. 5. Férfi páros I. osztály. 6. Férfi páros II. osztály. 7. Női egyes. 8. Ifjúsági. Feltételek: Férfi egyes II. osztályban indulhat bármely versenyző, aki nyilvános versenyen az I. oszt. helyezve nem lett, vagy a II. osztályban I. helyezett nem volt. A III. osztályban bármelyik versenyző, aki nyilvános versenyen helyezve nem volt. Ifjúságban indulhat az 1916., vagy magasabb évben született versenyző. Páros II. osztályban indulhat bármelyik II. oszt. játékos. Az idegen játékosoknak kellő időben történt bejelentésére lakást és ellátást adunk. A verseny időpontja január 6. és 7. Nevezési zárlat január 5. Az összes helyezett játékosok tiszteletdíjakkal lesznek jutalmazva. Nevezési cím: Ábrahám, Alba-Julia, Piata.

O A Fortuna közgyűlése. A Fortuna S. C. január 6-ikán szombaton, klubhelyiségében tartja rendes évi közgyűlését.

O Külföldi eredmények. **Lisszabon:** Vienna-Városi válogatott 4:1 (3:0). — **Lentini:** Budai „11”-Lentini 5:1 (2:1). — **Oran:** Bocskai-Bécsi Hakoah 0:0. — **St. Moritz:** LTC Praha-BKE 6:3. A pesti csapat jég-hokki-tornán vesz részt, amelynek a további eredményei: HC St. Moritz—HC Milánó 3:2. Quens Club London—Rapid Páris 2:1.

O Uj női világrekordok. Az amerikai olimpiai uszók és uszónők nagy formában vannak. Miami-ban, nem kevesebb mint 5 amerikai rekordot és egy világrekordot állítottak föl. — Eredmények: 500 m: Spence 8.01.2 p. 300 yard: Knight 3.45.2 p. 300 m: 4.07.2 p. Világrekord! 200 yard hát, női: Bridges 2.48 p. 100 m. mell, női: Govednik 1.21 p.

O Felsőzlatták a sportklubot, mert szípkázott. A kottowitzi Post Fussballvereint, mert hosszabb idő óta szisztematikusan játékoscsábítással foglalkozott és a társklubok legjobb játékosait a klubba való belépésre bírta, a lengyel szövetség törölni javasolta tagjai sorából.

O Jack Johnson meghalt. Az egykori néger boxvilágbajnok, aki nemrég birkózásra tért át és Budapesten csufos vereséget szenvedett Czaja Jánostól — az angliai Blackpoolban meghalt.

O Sportemberek házasodni! Régi kérdés: a házasság használ vagy árt a sportember formájának? A kanadai jég-hokki szövetség most adta ki statisztikáját, melynek legérdekesebb adata: a házasság játékosok sokkal jobb teljesítményt mutatnak, mint a nőtlének. A kanadai országos válogatott legjobb játékosai többgyermekes családapák!

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel

„OLLA”
prophylaktikus kószitmény. Ne kockáztassa egészségét sllány utánzatokkal, utasítsa ezeket vissza és követeljen kimondottan OLLA-t eredeti csomagolásban!

Rádió műsor

Romániai időszámítás.

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 4.

Bucuresti 13: Tözsdei és vizállásjelentés. Utána déli hangvereny. A műsoron Verdi, Joh. Strauss és Jos. Strauss, Rachmaninoff, Mendelssohn, Offenbach és Zimmer művei. 14: Hírek. 14.15: Könnyű zene. Gramofonlemez. 17.15: Gyermekek órája. 17.30: Zene. 18: Dinicu-zenekar hangvereny. 19: Hírek. 19.15: Dinicu-zenekar. 20: A Alessandrescu: A román zenelélet 1933-ban. 20.20: Ion Marin Sadoveanu előadása. 20.35: „Rózalovag”, opera 3 felvonásban. Zenéjét szerezte Strass Richard. (Közvetítés az Operából). Utána hírek. Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Gramofonlemez. 10.45: Hírek. 11: Felolvasások. Közben: Gramofonlemez. 1: Déli harangszó. 1.05: Az Országos Postászenekar. 2.30: Szmirnov Szergej bakalajka-zenekeara 5: Thury Mária meséi 6: Szőlőművelés. 6.30: Dr. Urbán Lajos magyar nótákat énekel Kurina Simi cigányzenekarának kíséretével. 7.30: Angol nyelvoktatás. Kernács Pál hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor. 8.5: Gramofonlemez. 10: Hírek, ügétversenyeredmények. 10.20: Kis színpad. „Az ujévi ebéd”. Vigjáté 1 felvonásban. Utána. kb. 11.10: Magyar Imre és csigányzenekara. 12.15: Giovanni dell’Ag. nola zongoráza. — Bécs. 12.30: Parasztzene lemezen. 13: Rádiózenekar. 14.30: Művészlemez. 18.30: Pfenders Harri (szoprán) német, francia, angol és olasz dalokat énekel. — 20: Rádiózenekar. 23.20: Tánccsöveg. — Belgrád. 12: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. Népzene gramofonon. 20: Gramofon. 20.30: Népdalcsöveg. 21: Cvetics Zarko énekel. 21.30: Rádiózenekar. Hiser András szölistával. 23: Népdalok zenekarra. — Eszau. 8.25: Könnyű zene. 13: Könnyű zene. 14.25: Zei intermezzo különböző hangszereseken (lemezek). Ána: Könnyű és tánczene. — Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: Rádiózenekar. 17.30: Keller A. zongorázik. 18 Rádiózenekar. 19.20: Gramofon. — Königsberg. 7.35: Könnyű zene Berlinből. 12.30: A danzigi rendőrzékar szórakoztató játéka. 14.05: Komoly lemezek. 1 A danzigi állami színház zenekara. 18.20: Richtsmei Hanna szoprán és Lamann Heinz zongoraverseny. — Milano. 18.40: Tánczene. 20.30: Gramofon. 21: Gramofon. 21.40: Gramofon. 22: Opera. Mor. Ostrava. 1: Fuvószenekar. 12: Gramofon. — Pozsony. 12: Gramofon. 13.35: Déli zene. 19.15: Fuvószenekar. — Ra. 18: Fiori Mária hegedül. Castello (bariton) énekel. 20.30: Gramofon. 21.10: Bonitati bus szoprán énekel. 21.40: Pénzügyőr-zenekeara. — Varso 13.05: Szalonze Lembergbl. 16.40: Gramofon. 17.55: Steinbergerde mai spanyol szerzők műveit zongorázza. 18.45 gramofon. 20.25: Alkalmi csevegés.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

PRIMA MUNKASNAK levele van az Aradi Közlöny kiadójában. 108

ÜZLETEK.

BORBÉLYÜZLET albérletbe kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 103

ALKALMAZÁS.

HÁZVEZETŐNÖT keres vidékre azonnali belépésre magános ur. Fényképes ajánlatokat fizetési igények megjelölésével az Aradi Közlöny fiókiadóhivatala továbbít. 102

v sofför és egy önálló motorszerező-lakatos

anal felvételték. MERA & COMP., Busz Vállalat, Str. Fabriciei 12/16.

Ügyes, agilis 20 éves fiatalember keresetik,

aki románul, magyarul és németül jól beszél, és aki küldőnci munkát is végez, a belső és külső irodai munkákon kívül. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

LAKÁS.

KIADÓ különbejáratu szoba, fürdőszobával 1 vagy 2 személy részére teljes ellátással. Bul. Carol 81., I. em., 4. 99

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 900

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhaból álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 900

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ZONGORALADA eladó. Dr. Waldmann, volt Satacz-u. 7.

FIGYELEM! Készpénzért megveszem eladó tárgyait, u. m.: háló, ebédlő, uriszoba berendezését, íróasztal, scheslon, székek, asztalok, fotelok, ezüst tárgyak, vitrinek, dísz tárgyak stb. Komplet szobaberendezések, keleti perzsaszőnyegek, festmények, antik vitrin, szörmebundák, ezüstitárgyak, fali vitrinek, képrámák, aranyozott cousois tükrök, előszobafal, intarziás antik asztalok, dísz tárgyak, stb. eladó. SALGONE olzományi üzletében Str. Horia 1. szám (Szechenyi-uca) Neuman-palota. 1000

INGATLAN.

Emeletes bérlház

a főtér környékén teljesen alápincézett kétszobás és több háromszobás lakással, fürdőszobákkal, 600.000.— lejért eladó. Petrán-iroda, Arad, Piata Avram Iancu 16. (Szabadság-tér). 101

Mégánkölcönt

40,00— lej erejélg, esetleg két tétel — első helyen történő ingatbekebelezésre — 11% kamattal teltt kihelyezzek. Megbizott:

Hitschek

Inganforgalmi iroda, Arad. Str. Ineson (Deák Ferenc-u.) 2. sz., I. emelet. 105

Minkki figyeljen!

Ami ajándéktárgyak olosón kaphatói Comisióban ezüst tálcák, ezüst cigttalécek, mindennemű ezüsttárgyak, eti és belföldi szőnyegek. Festmény! Butorok! Játékok! Zalogtáakra a legmagasabb összegeket csak áltaiunk képviselt temesvári zálo; folyósítja. — Meghosszabbításokategolosobb vállalunk „COMISIO” üzlet, Bul. Reg. Maria 13. Dacia ház mellett. KÉSZPENZÉRT BINGVÉSK minden eladó dolgait. 200

Híssen a 49 éve fennálló „Aradi Közlöny”-ben